

Popište podle obrázku ulici středověkého města.

Na ulicích středověkých měst se kupily odpadky, které lidé vyhazovali oknem. Stejně tak vylévali vodu po umytí nádobí a obsah nočníků. Kanalizace tehdy ještě nebyla, jen vykopané strouhy kolem domů. Odpadky na ulicích pochopitelně lákaly myši, potkany a krysy.

Domy ve středověku neměly čísla, ale domovní znamení (takže byl např. dům U Dvou sluncí nebo U Zvonu). Ulice nebyly osvětlené a neměly názvy.

JAK SE BAVILI KRÁL A ŠLECHTA

Král a šlechtici pořádali na svých hradech bohaté hostiny, při kterých se podávaly hlavně různé druhy masa. Maso se opékalo ve velkých kusech na rožni. Jedlo se převážně rukama, používání vidličky se v této době postupně zavádělo. Pilo se víno a pivo. O zábavu se stárali potulní herci, zpěváci a kejklíři.

Nejoblíbenější zábavou krále a šlechty byly rytířské turnaje a lov divoké zvěře. Lovce na koních doprovázela smečka honičích psů. Oblíbený byl i lov pomocí vycvičených dravých ptáků (např. sokolů).

Původně si turnaje mohl dovolit jen panovník, protože jejich pořádání bylo finančně velmi nákladné. Konaly se např. při korunovaci, zvlášť významné návštěvě nebo při sňatku. Postavení dvora se měřilo také podle toho, jak vznešené hosty král pozval a kolik jich na turnaj přijelo.

Na obrázku si prohlédněte oblečení z doby gotiky. Co vás na něm zaujalo?

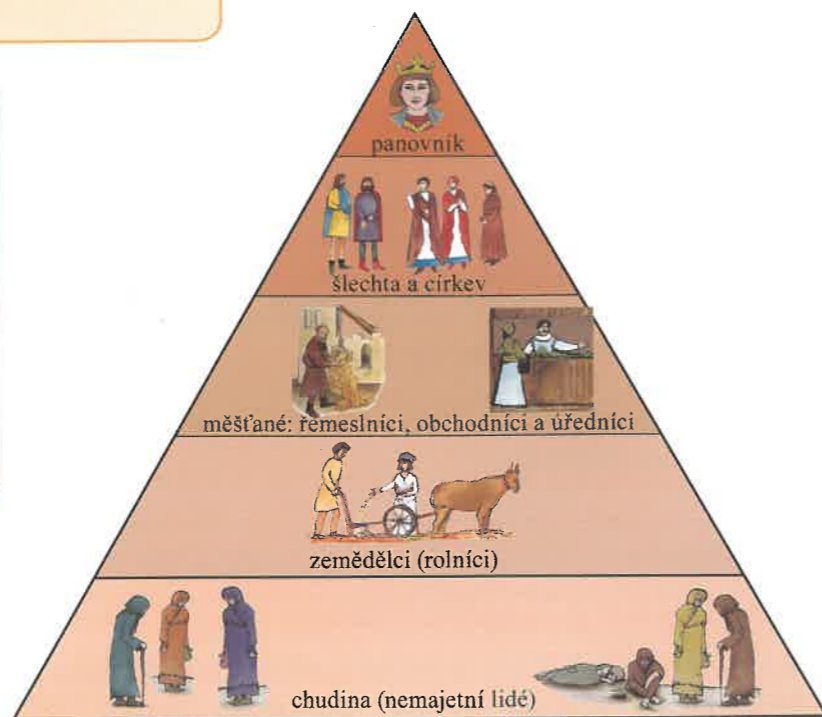
ve středověkém městě

oblečení v době gotiky

Zopakujte si:

1. V čem se od sebe na první pohled liší stavby románské a gotické?
2. Kde žila ve středověku většina lidí a čím se živila?
3. Z jakého rodu byli panovníci, kteří u nás založili první města?
4. Vyjmenujte skupiny obyvatel, které žily ve městech.
5. Jak se bavil král a šlechta?

rozdělení obyvatel ve středověku podle postavení ve společnosti

šlechta – nobility [nobiliti]

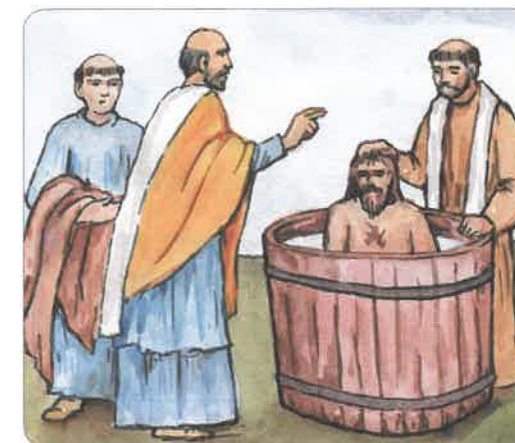
KŘESŤANSTVÍ – NOVÉ NÁBOŽENSTVÍ

Ve Velkomoravské říši se začalo šířit nové náboženství nazvané křesťanství. Křesťané na rozdíl od pohanů věří v jediného Boha. Křesťanem se mohl stát každý, kdo přijal tuto víru a dal se pokřtít.

Nové náboženství vybízelo k vzájemné pomoci a lásce, nabádalo ke slušnosti. Odmítalo lež, násilí, krádeže a nenávisť. Tím si lidi získávalo.

V tehdejší době probíhal křest tak, že člověka ponořili celého do nádoby s vodou.

Pokud jste byli pokřtěni, zeptejte se rodičů, jak tento obřad v současnosti probíhá.

křest v období Velkomoravské říše

KONSTANTIN A METODĚJ

Na Velkou Moravu přicházeli zprvu kněží ze západních zemí (z dnešního Německa a Francie), aby získávali lidi pro křesťanskou víru. Problém byl v tom, že sloužili mše v latinském jazyce. Lidé jim nerozuměli. V té době totiž latinsky uměli jen kněží a mniši.

Proto na žádost Mojžírova nástupce knížete Rastislava přišli roku 863 do našich zemí z území dnešního Řecka dva vzdělaní kněží – bratři Konstantin a Metoděj. Kázali všem srozumitelným slovanským jazykem. Získali tak pro křesťanskou víru většinu obyvatel naší země. Konstantin sestavil slovanské písmo nazvané hlaholice. Tak mohl přeložit do slovanského jazyka důležité části Bible (posvátné knihy křesťanů).

Konstantin a Metoděj

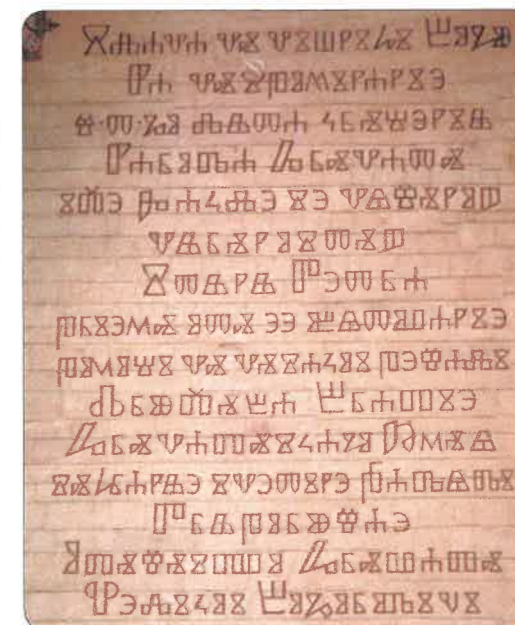
Shromážděte se před nástěnnou mapou Evropy a ukažte na ní Německo, Francii, Řecko a jejich hlavní města. Co o těchto zemích víte? Navštívili jste některou z nich?

Víte, jak se nazývá písmo, kterým u nás píšeme dnes?

O životě Konstantina a Metoděje z období jejich působení na Velké Moravě víme velmi málo. Oba bratři měli na Velké Moravě své žáky, které naučili číst a psát. Většinu života prožili bratři spolu. Konstantin krátce před svojí smrtí vstoupil do kláštera. Přijal zde jméno Cyril, pod kterým je známější.

Po smrti obou bratrů papež bohoslužby sloužené ve slovanském jazyce zakázal. Kněží znovu sloužili mše v latině. Katolická církev prohlásila v pozdější době Konstantina a Metoděje pro jejich skutky za svaté.

písmo hlaholice

Podívejte se do kalendáře, který den byl na počest obou bratrů vyhlášen státním svátkem.

Bůh – God [god]